

Máme první certifikované cerebrovaskulární centrum v republice!

Komplexní cerebrovaskulární centrum FNO získalo jako první pracoviště v republice a teprve čtvrté v Evropě statut certifikovaného centra pro mozkovou příhodu udělovaný Evropskou iktovou organizací pro mozkovou příhodu (ESO). Toto prestižní osvědčení je nejvyšším stupněm certifikace, který může ESO udělit.

„Získání certifikátu je pro naše centrum, a považujeme to za celou nemocnici, obrovským úspěchem. Prokazuje, že kvalita péče, již u nás poskytujeme,

je tou nejvyšší možnou, a že je srovnatelná se špičkovými centry nejen v Evropě, ale i v celém světě,“ vysvětluje doc. MUDr. Michal Bar, Ph.D., (na snímku), přednosta Neurologické kliniky FNO a koordinátor Komplexního cerebrovaskulárního centra FNO. „V celé republice je podobných pracovišť celkem čtrnáct, my jsme ale zatím jediným certifikovaným a teprve skutečným s certifikací v celé Evropě! Na to jsme skutečně pyšní,“ dodává docent Bar.

Pokračování na vnitřní dvoustraně

Darujte krev před dovolenou!

Chystáte se darovat krev hned po návratu z dovolené? Tak to raději udělejte ještě před odjezdem! Cestovatelé, kteří se vrátili ze vzdálenějších koutů Evropy či jiných destinací, totiž kvůli nebezpečí

onemocnění virem západonilské horečky musejí počkat celý měsíc, než budou moci krev či plazmu darovat! Více o dobrovolném dárcovství a aktivitách Krevního centra FNO naleznete na straně 7.

Nová vyšetřovací metoda zvyšuje efektivitu sekundární prevence karcinomu prsu

Přibližně 13 procent žen má tuhé, pohmatově nevyšetřitelné prsy, což ovlivňuje zejména kvalitu sebevyšetření. Tomuto problému a jeho řešení se ve své disertační práci, která byla oceněna na 7. ročníku soutěže o nejlepší disertační práce univerzit sdružených v rámci mezinárodního konsorcia PROGRES 3, věnoval MUDr. Jiří Prokop, Ph.D., lékař Chirurgické kliniky FNO.

„V úzké spolupráci s katedrou aplikované mechaniky Strojní fakulty a IT 4 VŠB-TUO se nám podařilo vytvořit metodiku i algoritmus pro měření tuhosti prsu, které využívají vedlejší výstupy mamografu bez nutnosti rentgenového ozáření. Aplikací hodnotící metody bylo prokázáno, že při srovnání subjektivního vyhodnocení a přístrojového měření

tuhosti prsu bylo dosaženo shody v 92 procentech případů. U přibližně 13 procent žen bylo zjištěno, že mají tuhé, pohmatově nevyšetřitelné prsy. Ty by spadaly do intenzivnějšího observačního schématu,“ říká MUDr. Jiří Prokop, Ph.D., jehož disertační práce Měření tuhosti prsu – vyšetřovací metoda zvyšující efektivitu sekundární prevence karcinomu prsu byla oceněna prvním místem v kategorii Zdraví a aplikace ve zdravotnictví. Do soutěže byly vybrány nejlepší disertační práce obhájené v roce 2018 na jednotlivých univerzitách. Do závěrečného kola postoupilo celkem 27 disertačních prací a 8. března 2019 byly hodnoceny 15 profesory v 5 kategoriích.

Pokračování na straně 3

Rekonstrukce prostoru před poliklinikou byla dokončena. Více na straně 2

Rekonstrukce v LDN Klokočov

V Léčebně pro dlouhodobě nemocné Klokočov byla zrekonstruována mechanicko-biologická čistírna odpadních vod. Ta původně zde sloužila od roku 1964 a v současnosti již byla fyzicky i morálně zastaralá.

Práce byly prováděny za plného běhu lůžkové i provozní části léčebny, kdy bylo třeba zajišťovat chod jednotlivých dílčích funkčních celků a technologických jednotek, tak aby nedocházelo k výpadkům provozu, nebo zhoršení čistícího efektu ČOV. Za to, že se vše zdařilo, patří kromě jiného rovněž poděkování pracovníkům obsluhy ČOV LDN Klokočov.

Pokračování na straně 6

V sobotu 13. července se na Prašivou vypravilo 147 lidí, kteří mají něco společného s darováním krve. Více na straně 7.

Prostor před poliklinikou už má novou podobu

Prostranství před poliklinikou Fakultní nemocnice Ostrava dostalo novou podobu. Důstojnou a zcela odpovídající významu zdravotnického zařízení, do kterého pacienti vstupují.

Akce s názvem Revitalizace vstupního prostoru

Winkler, toho času již v důchodu, kterému patří velké poděkování za skvěle zvládnutou organizaci chodců i sanitek a za trpělivost při řešení konfliktů s neukázněnými řidiči.

Revitalizace prostoru byla i přes pečlivé napláno-

vání harmonogramu, včetně termínu dokončení, prodloužena o 21 dnů, a to z důvodu nepředvídaných víceprací. Z důvodu nestabilního podloží bylo nutné odebrat nevyhovující zeminu a navýšit tak podkladní vrstvu kameniva o dalších 50 cm u komunikace a u chodníků o 30 cm. S tím souvisí i navýšení celkové ceny díla z původních 7,5 milionu korun na 9,2 milionu korun.

Věříme, že celý prostor bude příjemným místem k odpočinku. Děkujeme za trpělivost všem, kteří byli přímo či nepřímo stavbou dotčeni.

Snížení energetické náročnosti budovy internátu FNO

V tomto případě jde o akci s názvem: FN Ostrava – Snížení energetické náročnosti budovy Internátu FN Ostrava – rekonstrukce fasády stojící na parc. č. 1739/177 a 1739/178 k. ú. Poruba. Termínem

zahájení prací na realizaci investiční akce, jejímž cílem je kompletní zateplení budovy internátu, včetně výměny oken a dveří, je červenec, ukončen je plánováno po devíti měsících. Zhotovitel stavby,

firma STASEKO PLUS, s.r.o., vzešel z veřejné soutěže s celkovou cenou za dílo zhruba 19 milionů korun. Projekt je financován z Operačního programu Životní prostředí a z vlastních zdrojů.

Instalace boxů v Klinice nukleární medicíny FNO

V Klinice nukleární medicíny FNO byly 20. května zahájeny práce související s instalací laminárního boxu MB120MN a elučního boxu EA68. Realizaci provádí firma Bohumínská stavební, s.r.o., celkový objem stavebních prací je ve výši 4,22 milionu korun včetně DPH. Předpokládaný termín dokončení je naplánován na 20. září.

Na místě už proběhly bourací práce a demontáže stávajících technologií VZT, elektro, slaboproudu a UT. Do konce června byly provedeny nové be-

tonové podlahy a zaměření vestavného modulu čistých prostor.

Před zahájením provozu budou prostory zvalidovány. Nově vybudované čisté prostory budou sloužit pro přípravu radiofarmak používaných pro diagnostiku a terapii v nukleární medicíně. Původní prostory nevyhovovaly z pohledu stávající legislativy ani ergonomie práce. Nové prostory budou splňovat přísné parametry pokynu SUKL LEK-17, který je v platnosti od 1. dubna 2016.

Lékařská fakulta OU informuje

Proběhl IX. ročník Studentské vědecké konference LF OU

Již IX. ročník Studentské vědecké konference Lékařské fakulty Ostravské univerzity proběhl v Ostravě-Zábřehu ve čtvrtek 9. května 2019. Účastníci mohli zhlédnout 39 zajímavých prezentací výsledků vědecko-výzkumné činnosti studentů. Kromě studentů Ostravské univerzity se aktivně zúčastnili také studenti Slovenské zdravotníckej univerzity v Banskej Bystrici nebo Jesseniovy lekárskej fakulty – Univerzity Komenského v Bratislavě. Komise hodnotily odbornou úroveň a zpracování příspěvku, styl prezentace, ale také originalitu zvoleného tématu.

Ve čtyřech sekcích byly zvoleny následující vítězné prezentace:

Sekce Všeobecné lékařství

1. Radovan Bunganič, Kamila Revendová – Stanovení Chitinase 3-like 1 v likvoru u pacientů s roztroušenou sklerózou
2. Simona Havlíková, Mgr. Jana Kociánová – Studium antimikrobiálních účinků hyperbarické oxygenoterapie v kombinaci s antibiotiky
3. Kamila Revendová – Stanovení monoklonálních lehkých řetězců (FLC) různými analytickými metodami

Sekce Nelékařské obory – bakalářské

1. Patrik Beňuš – Vplyv prostredia a dýchacieho cvičenia podľa metódy Wima Hofa na výkon u športovcov
2. Veronika Paličková – Problematika autoterapie u bolesti dolní části zad
3. Petra Porubová – Detekce protilátek proti interferonu beta v monitoraci léčby pacientů s roztroušenou sklerózou

Sekce Nelékařské obory – magisterské

1. Bc. Veronika Vašendová – Vliv transkutánní vavogové stimulace na paměť – pilotní studie
2. Bc. Katka Bobčíková – Hodnocení stavu výživy u seniorů s chronickou formou ischemické choroby srdeční
3. Bc. Daniel Krahulec – Vliv typu fotbalové obuvi na biomechaniku dolní končetiny

Sekce Postgraduální studium – doktorské

1. Mgr. Petra Matulová – Význam genetických faktorů u karcinomu prsu
2. Mgr. Romana Ulbrichtová – Tecnomatix Jack – praktické využití při hodnocení pracovních podmínek
3. MUDr. Petr Ostruszka – Změny v poruchách vyprazdňování po sleeve gastrektomii

Vítězům předal věcné ceny a finanční stipendium ředitel Fakultní nemocnice Ostrava MUDr. Jiří Havrlant, MHA.

Děkujeme za účast všem zúčastněným studentům, akademikům i hostům a budeme se těšit na viděnou opět v příštím akademickém roce. Konference Lékařské fakulty Ostravské univerzity proběhla za podpory Moravskoslezského kraje, společnosti AGEL, a. s., Vítkovické nemocnice a. s., pod záštitou Mgr. Andrey Hoffmannové, Ph.D., náměstkyně primátora města Ostravy.

Nová vyšetřovací metoda zvyšuje efektivitu sekundární prevence karcinomu prsu

Pokračování ze strany 1

Metoda, která byla předvedena v disertační práci, je vytvořena originálním přístupem hodnotícím změnu přírůstek deformace energie při stlačení prsu. Měření bylo zdokonaleno a je aplikovatelné na všechny typy prsů. Současně je lehce uskutečnitelné po zapracování do mamografu, a to bez prodloužení doby vlastního rentgenového vyšetření. Tuhost by tak mohla být dalším výstupem, který by byl získán při mamografickém vyšetření. MUDr. Jiří Prokop, Ph.D., se více než 20 let věnuje mamologické problematice. „Je to především řešení nejzávažnější diagnózy, rakoviny prsu, která je po kožních nádorech nejčastější rakovinou žen. Chirurgický intervenční přístup se postupně modifikoval směrem ke snížení radikalit operací. A ačkoliv se výskyt rakoviny prsu v populaci neustále zvyšuje, úmrtnost nenarůstá, a to zejména z kvalitním léčby. Velkou zásluhu na výsledcích terapie má zavedený preventivní program rakoviny prsu, který využívá paraklinických vyšetřovacích metod a dokáže zachytit nádor v raných stádiích,“ říká MUDr. Jiří Prokop, Ph.D. „Opačný pól k přístrojové diagnostice tvoří poměrně velký počet nádorů, které jsou zachyceny pohmatovým vyšetřením,

a to buď pacientkou, nebo lékařem. Jde o nádory, které se vyskytují v intervalu mezi preventivními zobrazovacími metodami, nebo nádory u mladých žen, které ještě v preventivním programu zařazeny nejsou. Sebevyšetření je tak stále nedílnou součástí preventivního programu karcinomu prsu a v tomto duchu je také populace edukována. Ale tak jako paraklinická vyšetření mají svoji limitaci vyšetření při určitých parametrech žlázy, tak i sebevyšetření prsu naráží na překážku, kterou si většina populace ani neuvědomuje. Jedná se o tuhost prsu.“

Jak MUDr. Prokop dodává, během své letité praxe stále více zjišťoval, že existuje část prsů, které jsou pohmatem špatně nebo zcela nevyšetřitelné. „Tyto ženy pak mohou doporučení preventivního sebevyšetření brát jen jako ironii zdravotnického systému. Je totiž naprosto iluzorní, že by dokázaly odhalit změnu struktury žlázy. Cílem bylo vytvořit objektivní metodu měření, která by takovou skupinu žen vylčila a kvalita tuhosti nebyla dána jen subjektivním vjemem lékaře nebo pacientky. Prsy s verifikací této kvality tkáně by měly mít nárok na častější paraklinická vyšetření i v mladším věku. Není totiž vždy pravidlem, že se prsy stávají

Mezinárodní konsorcium PROGRES 3 tvoří univerzity Moravskoslezského kraje, Trenčínského kraje, Žilinského kraje a Slezského vojvodství.

měkčími v období menopauzy, ani to, že rentgenové denzity prsy nemohou být měkké a pohmatově přehledné. Podporou metody sebevyšetření je i fakt, že z primárních záchytů rakoviny prsu, které projdou mamologickou ambulancí, je až 25 procent velikosti nad 2 cm, tedy většinou dobře hmatných. Navíc biologické vlastnosti nádoru převažují svým prognostickým významem nad jeho velikostí. Jiným výstupem při zjištění tuhosti je i fakt, že tuhost prsu je, kromě genetické zátěže a rentgenové denzity, dalším možným prediktivním faktorem pro vznik rakoviny.“

Výsledků by podle MUDr. Prokopa nebylo dosaženo bez zázemí mamografického pracoviště Fakultní nemocnice Ostrava a bez spolupráce s VŠB-TUO.

Konference v Beskydském rekreačním centru na Sepetné

INTERREG V-A Česká republika – Polsko Přeshraniční spolupráce mezi Fakultní nemocnicí v Ostravě a Vojvodským Špitálem Speciálním Nr 2 v Jastrzębie-Zdrój

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014–2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Naplnění klíčové aktivity projektu Interreg II CZ11.4.120/0.0/0.0/16_026/0001085

Ve dnech 27. a 28. května jsme v rámci řešení mezinárodního projektu přeshraniční spolupráce mezi Fakultní nemocnicí Ostrava a regionální nemocnicí Jastrzębie-Zdrój s polskými partnery organizovali společnou konferenci. Té se zúčastnilo 50 osob, za polského partnera se zúčastnilo 25, včetně technického náměstků a ekonomické ředitelky.

Slavnostního zahájení konference se zúčastnil ředitel Fakultní nemocnice Ostrava MUDr. Jiří Havranta, MHA. Během dvoudenního setkání zaznělo 19 odborných mezioborových přednášek (úrazová chirurgie, neurochirurgie, intervenční radiologie, neurologie, fyzioterapie). Odborná část probíhala v lékařské a sesterské sekci, dále pak byla sekce posterů a videosekce. Vědecká sekce pro lékaře obsahovala traumatologickou, chirurgickou, neurochirurgickou a radiointervenční část. V odborné sesterské sekci zazněly přednášky na téma hojení ran, pády, elektronická dokumentace, bazální stimulace, rehabilitace kognitivních funkcí, dětská traumata, tromboektomie aj. V posterové sekci bylo představeno 14 posterů a ve videosekci byla ukázána videa s hlavním tématem mezioborové spolupráce v úrazové chirurgii.

Program druhého dne byl věnován mezioborové přeshraniční spolupráci v oblasti telemedicíny a IT technologií k zajištění přímých telepřenosů z operačních sálů a technickému zajištění přeshraničních konferencí (on-line). Další sekce konference byla věnována problematice GDPR a anonymizaci

dat pacientů, včetně hodnocení doposud probíhajících výběrových řízení IT telepřenosů v rámci přeshraniční spolupráce včetně návrhů realizace telemedicinských video- a audiopřenosů pro přeshraniční konzultace. Z konference byl vydán sborník s ISBN 978-80-88159-92-6.

Garant projektu, doc. MUDr. Leopold Pleva,

CSc., ukončil konferenci zhodnocením průběhu dosavadní spolupráce a návrhem dalšího rozvoje přeshraniční spolupráce. Konference se setkala s pozitivním ohlasem a přispěla k rozšíření a zkvalitnění mezioborové a mezinárodní spolupráce zdravotníků slezského regionu. Příští konference se bude konat v roce 2020 u polského partnera.

Máme první certifikované cerebrovaskulární centrum v

Pokračování ze strany 1

Komplexní cerebrovaskulární centrum FNO zajišťuje nepřetržitou, vysoce specializovanou péči o pacienty s cerebrovaskulárním onemocněním, zejména s ischemickou a krvácivou cévní mozkovou příhodou, a to pro spádovou oblast celého Moravskoslezského kraje a přilehlých oblastí Zlínského kraje. Ročně centrum hospitalizuje přibližně 900 pacientů s akutním onemocněním mozku, dalších 200 je hospitalizováno z plánovaných diagnostických a terapeutických důvodů. Součástí pracoviště je také ambulantní péče, kde jsou každoročně prováděny zhruba 2 tisíce klinických nebo přístrojových ošetření.

„Základním pilířem centra je neurologická klinika, do struktury ovšem patří také neurochirurgická klinika, ústav radiodiagnostický, klinika léčebné

rehabilitace, oddělení centrálního příjmu, pracoviště intervenční neuroradiologie a angiologie. Dále s námi spolupracují například interní klinika, kardiovaskulární oddělení, oddělení klinických logopedů či odbor sociální práce,“ nastiňuje působení centra MUDr. Martin Roubec, Ph.D., staniční lékař iktové jednotky a zástupce koordinátora pro neurologii, internu a kardiologii, biochemii a hematologii z Komplexního cerebrovaskulárního centra FNO. Lékaři z centra museli doložit zhruba sto různých dokumentů a podkladů, které komise pro certifikaci posuzovala. Celý proces trval od zažádání až po získání osvědčení šest měsíců

„Získání certifikátu je kromě výše zmíněného také pozvánkou mezi špičkovou evropskou i světovou centra. Kromě jiného nám umožňuje výměnu zkušeností s lékaři z těch nejprestižnějších praco-

višť, což povede k dalšímu zvyšování kvality námi poskytované péče,“ zmiňuje další z výhod certifikace přednosta Neurologické kliniky FNO docent Bar a dodává, že díky zmíněnému osvědčení si mohou být pacienti Komplexního cerebrovaskulárního centra FNO jisti, že jim bude poskytnuta nejlepší možná péče na světové úrovni.

- red-

Ročně centrum hospitalizuje přibližně 900 pacientů s akutním onemocněním mozku, dalších 200 je hospitalizováno z plánovaných diagnostických a terapeutických důvodů.

Dětská neurologie je velice pestrý a zajímavý obor

S MUDr. Janem Staňkem, který působí na oddělení dětské neurologie, jsme si nepovídali pouze o anketě Zaměstnání mála tři desetiletí.

Pane doktore, můžete nastínit svou profesní kariéru?

Vystudoval jsem brněnskou lékařskou fakultu v oboru dětské lékařství s promocí v roce 1988. Poté jsem nastoupil na dětské oddělení vítkovické nemocnice. Atestaci z pediatrie jsem složil v roce 1991 a slácala mě nabídka práce na oddělení dětské neurologie dnešní fakultní nemocnice. Brzy jsem našel jako svou "parketu" oblast periferních nervosvalových nemocí a neurofyzologie. Absolvoval jsem kurzy v elektromyografii a evokovaných potenciálech a v polovině 90. let se podílel na založení laboratoře EMG a evokovaných potenciálů našeho oddělení. Současně jsem působil jako lůžkový lékař a posléze se stal staničním lékařem oddělení. V té době jsem také začal na menší část úvazku pracovat v ambulanci dětské neurologie. V roce 1999 jsem byl u založení poradny pro terapii spastiků, zejména dětí s DMO, včetně nitrosvalové aplikace botulotoxinu. V roce 2001 jsem obohatil své neurofyzilogické portfolio o elektroencefalografii. Svou ambulantní činnost jsem rozšířil a rozvinul s ustanovením nervosvalového centra pro děti v roce 2017. Toto centrum je jedním ze čtyř dětských center v České republice, která jsou zaměřena na komplexní diagnostiku a léčbu periferních nervosvalových nemocí, jako jsou svalové dystrofie, spinální svalové atrofie, vrozené neuropatie a mnohé další. "Periferní" neurologie se z převážné části týká moje relativně četná přednášková činnost i méně početné publikace. Již téměř deset let vyučuji základy elektromyografie v rámci magisterského studia fyzioterapie LF OU Ostrava. Jsem členem celostátních komisí v oblasti elektrofyzologie a postgraduálního vzdělávání v dětské neurologii.

Proč jste se zaměřil právě na dětskou neurologii?

Již studiem oboru dětské lékařství mi byla víceméně předurčena dětská medicína. Pediatrie jako taková je krásný obor, ale musím říct, že spojení pediatrie s neurologií, se svou mnohdy tajemnou diagnostikou, mě lákalo již od školy. A to přes respekt, který jsem vůči neurologii měl. Dětská neurologie je velice pestrý a zajímavý obor zahrnující obrovské spektrum nemocí vrozených i získaných, nemocí akutních i chronických, nemocí centrálního i periferního nervstva, nemocí svalů a dalších

systémů. Naše oddělení je navíc specifické svou péčí o děti, které v jiných fakultních nemocnicích leží na neurochirurgických klinikách, a jiní dětské neurologové mimo FN Ostrava nemají šanci získat takové zkušenosti s předoperační a pooperační péčí o tyto děti. Soustřeďuje rovněž děti s kraniocerebrálními vážnými traumaty, traumaty periferních nervů a dalšími traumaty s postižením nervového systému.

Zaznamenala dětská neurologie během vašeho působení v oboru výraznější změny?

Dětská neurologie a celý systém práce v 90. letech nelze se současností vůbec srovnávat. Ve všech svých podoborech, jako například epileptologie, spánková dětská medicína, periferní neurologie, ale i v ostatních specializacích, prodělala nesmírný rozvoj. Ten se týká diagnostiky s digitalizací prakticky všeho, zdokonalením neurofyzilogických metodik, možností laboratorní diagnostiky, zejména obrovským rozvojem genetiky, který přesunul diagnostiku na genovou a molekulární úroveň. Celkově se diagnostické algoritmy s tímto rozvojem podstatně změnily. Neurologie měla v minulosti pověst oboru se složitou a krásnou diagnostikou, na jejímž konci nebylo často možné nabídnout účinnou léčbu. Těchto nemocí je sice bohužel stále hodně, ale u mnohých současně léčebné postupy zcela mění prognózu pacientů. Vždyť kdo by si ještě před deseti lety pomyslel, že budeme moci účinně léčit například nemoci jako spinální svalové atrofie, některé typy progresivní svalové dystrofie, kompenzovat těžké epileptiky cílenou protizáchvatovou moderní terapií?

Jak vypadá den lékaře v ambulanci dětské neurologie?

Rozdělil bych to u sebe na dny v nervosvalové poradně a na jeden den v týdnu v "běžné" ambulanci. V poradně jsou pacienti zvaní v různých intervalech podle složitosti problému a podle toho, zda bude potřeba provedení elektrofyzilogických vyšetření, hlavně EMG nebo aplikaci BTX. Do toho je třeba "vložit" akutní pacienty, hospitalizované pacienty na DN a konziliární pacienty. Vyšetření různých pacientů se výrazně liší časovou náročností. Některé kontroly trvají do čtvrt hodiny, na komplexní posouzení pacienta například se svalovou dystrofií je někdy málo hodina. V "běžné"

ambulanci je pacientů více. Ve většině případů je samotné vyšetření jednodušší a složitost je větší - výrazně menší.

Kolika dětem se ročně v ambulanci věnujete? Jaké jsou nejčastější diagnózy?

Přesná roční čísla nevím. Odhaduji, že běžnou ambulancí projde průměrně kolem dvaceti i více pacientů denně, v nervosvalové poradně asi polovina tohoto počtu. Spektrum diagnóz je pestré. V nervosvalové poradně jsou asi nejčastějšími pacienty ti s vrozenými nervosvalovými onemocněními a podezřením na ně, děti s traumaty periferních nervů, děti se spastickou formou DMO k aplikaci BTX. V ambulanci tvoří největší část pacienti s epilepsií, bolestmi hlavy nebo s vývojovými problémy, jako jsou ADHD, psychomotorická retardace, autismus, případně kojenci s riziky v raném údobí a další.

Byl jste oceněn v kategorii lékař v ambulanci. Co vše tato práce obnáší?

Jako největší nebezpečí práce v ambulanci vidím možnost včasného nepoznání vážných diagnóz včetně nádorů CNS. I velice vážné nemoci nemusí mít na počátku plně vyjádřené příznaky a za na první pohled například běžnou bolestí hlavy se může skrývat vážný problém. A s bolestí hlavy chodí do neurologických ambulančí kvanta pacientů. Proto je nutno vnímat i malé detaily ve sdělení pacientů a rodičů, drobné odchylky v klinickém neurologickém vyšetření a výsledcích vyšetření. Výrazně přibývá pacientů s psychosomatickými nemocemi. My jsme povinni, i když se problémy jeví jasně psychogenně, u těchto pacientů převážně pubertálního věku vyloučit organické onemocnění. Mnohdy je ale problém tyto pacienty a někdy více jejich rodiče přesvědčit, že nemají závažnou chorobu. Popravdě tito pacienti nás stojí nejvíce času a duševní energie.

Co je na tomto povolání nejnáročnější? A co na něm máte nejraději?

Náročné je určitě udržovat krok s bouřlivým rozvojem oboru. Popravdě, s postupujícím věkem je to čím dále náročnější. Přibývá bohužel často na první pohled zbytečné a dublované administrativy, která zdržuje od práce s pacientem. Náročné je jednání s některými rodiči, jejichž přístup k dětem se za dobu mého působení v medicíně změnil. Při-

republice!

manec roku 2018, v níž byl oceněn v kategorii lékaře v ambulanci, ale zejména o oboru, kterému se věnuje už bez-

Spolupráce se sestrou je pro práci lékaře v ambulanci zásadní.

bývá hyperprotektivních rodičů, rodičů bojovných až agresivních. Pro mě v nervosvalové poradně bývalo nejhorším okamžikem informování rodičů, že jejich jinak krásné a bystré dítě má nevyčlepitelnou nemoc, například spinální svalovou atrofii, a nezadržitelně během relativně krátké doby zemře. Naštěstí vývoj v posledních letech dává i těmto dětem šanci na zastavení nebo alespoň zpomalení nemoci. Jak jsem již uvedl, tato oblast neurologie je zároveň mou hlavní "parketou" a nakonec i radostí. Nejráději mám okamžiky, kdy za EMG přístrojem luštím tajemku nějakého záhadného problému periferních nervů a svalů. Samozřejmě je nejlépe, když výsledkem je uzdravení dítěte. **V čem se dětský neurologický pacient liší od toho dospělého?**

Dětská neurologie se zabývá pacienty od narození do 19 let. Přístup ke kojenci a teenagerovi nelze srovnávat. Obecně platí, že jak jsou odlišní dospělí lidé, tak i malé děti reagují na určité situace různě. Každý má jiný práh bolesti, jinou citlivost. Někdy i malé dítě překvapí svou statečností a odolností. Vidím to při vyšetření EMG, které někteří malí i při píchání jehlou do svalů zvládnou bez mrknutí oka a relativně spolupracují. Jindy je potřeba několika dospělých zklidňujících a držících lidí, včetně rodičů, a vyšetření je i tak málo výtěžné.

Předpokládám, že specifický je i přístup lékaře k nemocnému dítěti.

Mojí snahou je vybudit u dítěte a rodičů důvěru a pocit pohody. Aspoň tak, jak je to v daném místě a situaci možné. Snažím se o pozitivní a kamarádský přístup k dětem. V situaci, kdy se to hodí, zkusit situaci zlehčit legrací, vtipem, ptám se na zájmy a prožitky. Při tom všem je ale nutné si udržet autoritu. Děti i rodiče vycítí a většinou ocení empatii lékaře.

Vaše situace je výjimečná i v tom, že nejednáte jen s pacientem, ale i jeho rodiči. Jaké máte zkušenosti v této oblasti?

Lidé jsou různí. Přístup a chování rodičů je také různé. Většina rodičů přichází s důvěrou, chová se

slušně, přiměřeně situaci. Někteří rodiče ale nenesou nepříjemné informace o stavu jejich dětí a reagují depresí nebo naopak agresivně. Pak je třeba snažit se situaci zklidnit. Zachovat si důstojnost a autoritu. Jsou bohužel i rodiče hledající za každou cenu konflikt a důvod ke stížnostem.

Jsou pacienti, na které se nezapomíná?

Do naší ambulance i poradny chodí poměrně velký počet dospělých pacientů, které sleduji i desítky let. U těchto pacientů většinou znám i rodinnou historii. Některé z nich učil nebo učila moje manželka jako speciální pedagog na střední škole v Porubě a u nich je provázanost o to větší, známe celé rodiny. Jedním z pacientů, kteří se mi vryli do paměti, je chlapec se spinální svalovou atrofií, od mala odkázaný na invalidní vozík. Tohoto chlapce jsem sledoval od stanovení diagnózy v batolecím věku. Byl ohromně aktivní, vystudoval vysokou školu, přes výrazný hendikep krásně zpíval a moje manželka mu organizovala koncerty. Tento chlapec před třemi lety zemřel ve věku 24 let. Bohužel éra terapie SMA Spinrazou pro něho přišla pozdě. **Předpokládám, že cenným spolupracovníkem lékaře v ambulanci je sestra.**

Spolupráce se sestrou je pro práci lékaře a vytváření pohody na pracovišti naprosto zásadní. Sou-

časná doba klade na sestřičky velké nároky. Práce je odborně složitější než dříve, administrativní nároky jsou enormní, jednání s pacienty a rodiči mnohdy nepříjemná a stresující. Sestry mají můj hluboký obdiv. V naší ambulanci i poradně, stejně jako na celém oddělení, máme obrovské štěstí na skvělé sestry a laborantky a vycházíme spolu moc dobře. Spoluvytvářejí příjemnou atmosféru na pracovišti a ve své práci se velice dobře vyznají.

Jaké byly vaše pocity, když jste se dozvěděli o svém úspěchu v anketě Zaměstnanec roku 2018?

Byl jsem překvapen a potěšen již ze samotné nominace a ještě více z konečného úspěchu. Myslím, že v nemocnici pracuje mnoho skvělých lékařů, kteří by si ocenění zasloužili i více než já. Jediný závěr z nominace a vítězství pro mě je, že jsou v nemocnici lidé, kteří si mé práce váží, asi mě nepovažují za nesympatického a dali mi v anketě svůj hlas. Ocenění pro mě je i povzbuzením do další práce. Vyhlášení ankety a předání cen jsem se bohužel nemohl zúčastnit. Byl jsem v zahraničí na dlouho plánované lyžařské dovolené. Výborně mě ale zastoupila sympatická kolegyně Zuzanka Kušnířiková, která ocenění převzala.

Lenka Gulašiová

Rekonstrukce v LDN Klokočov

Pokračování ze strany 1

ČOV zahrnuje sdružený objekt mechanického předčištění (štěrbínová nádrž s ručními česlemi), jednotku biologického čištění a malou provozní budovu, kde byla místnost pro obsluhu a místnost pro chlorovací zařízení. Rekonstrukce řeší nezbytné úpravy a opravy stávající štěrbínové nádrže. Pro mechanické předčištění jsou před nátokem

na štěrbínovou nádrž nově zřízené strojně stírané česle. Součástí změn je rovněž úprava biologického čištění včetně vystrojení. Nově jsou instalovány elektrorozvody, včetně malého rozvaděče s programovatelným PLC-automatem pro napájení a řízení strojních česlí, dmychadel, čerpadla a kyslíkové sondy v aktivaci pro provozní kontinuální snímání hodnoty rozpuštěného O₂ v aktivaci.

Komplexní zkouška veškerého zařízení a následně zahájení zkušebního provozu rekonstruované ČOV byly naplánovány na červenec 2019. Stavbu realizuje firma GASCONTROL, společnost s r.o., Havířov-Prostřední Suchá, v celkové výši 5,4 milionu korun včetně DPH.

Ing. Vlasta Martrinková

Televizory pro dětskou hematoonkologii zaplatili milovníci malých motorek

Malí pacienti na oddělení dětské hematoonkologie teď mohou díky Nadačnímu fondu Pavla Novotného sledovat své oblíbené pořady na deseti nových televizorech, jejichž celková hodnota je 43 tisíc korun. Největší částkou přispěla firma PROVALVE ČR, s.r.o., a spolek Pincek gang. „Jsme parta, která si pořídila motocykly Java 20 a jezdí s nimi na srazy a výlety. A když jsem zjistil, že Nadační fond Pavla Novotného hledá peníze pro tuto akci, obeslal jsem kluky a za pár dnů jsme dali peníze spolu s majitelem firmy Provalve Josefem Meleckým dohromady,“ přiblížil celou akci Miroslav Hájek, předseda Pincek klubu Kravaře. Za děti i personál poděkoval dárcům primář oddělení dětské hematoonkologie MUDr. Bohumír Bla-

žek. „Nemocnice nám poskytují všechny medicínské prostředky. Ale na to, co slouží k zábavě a rozptýlení dětí, si občas musíme sehnat peníze sami. A televizory do této kategorie patří. Děkujeme dárcům za to, že jsme mohli naše zastaralé televizní přístroje obměnit,“ řekl. Oddělení dětské hematoonkologie má 11 lůžek pro děti a 5 lůžek je určeno pro jejich doprovod. Ročně lékaři ve Fakultní nemocnici Ostrava diagnostikují akutní lymfoblastickou leukemii, která je nejčastějším nádorovým onemocněním, deseti dětským pacientům.

Mgr. Nada Chattová

Jak se správně opalovat

Zástupce primářky kožního oddělení Fakultní nemocnice Ostrava MUDr. Radek Litvík připomíná, že bez ochranného přípravku se světlejší typy pleti mohou při pobytu na přímém slunci spálit už do 15 minut. Proto je vhodné se před sluncem chránit. Zejména aktivně vyhledat stín, dodržovat zákon

3K při pobytu na slunci (Košíle, Kalhoty, Klobouk) a aplikovat na kůži ochranný přípravek (sunscreen). Ochranný přípravek by ale měl mít takové složení, aby chránil před UVB i UVA spektrem ultrafialové radiace.

„UVB způsobí spálení s následnou pigmentací a tento stupeň ochrany před UVB zářením nám ukazuje SPF faktor. Je propočítán na 2 miligramy na centimetr čtvereční, což je velmi důležitý poznatek. Pokud si aplikujeme přípravek méně, klesne ochrana přípravku na jednu třetinu udávané hodnoty. Pokud si tedy aplikujeme přípravek s faktorem SPF 30 ve velmi tenké vrstvě, v podstatě použijeme přípravek s hodnotou faktoru SPF 10. A bychom docílili hodnoty SPF 30, měli bychom za jeden den aplikovat na celou naši kůži 200- až 250mililitrové balení přípravku,“ vysvětluje význam SPF faktoru a dodává, že zmíněné UVA záření působí kožní sluneční alergie a stárnutí kůže. Opravdu funkční ochranný přípravek by tedy měl mít na

svém obalu označení UVA v kolečku, což dokládá jeho účinnost proti UVA spektru ultrafialové radiace, a hodnotu SPF, který udává ochranu před UVB spektrem ultrafialového záření. „Smyslem je mít přípravek ne na opalování, ale k ochraně kůže, a to s číslem, které je vyšší než 6 až 10. Při teplotách kolem 30 °C by to tedy měly být přípravky s hodnotou SPF 30 a vyšší, v tropickém pásmu faktor SPF 50 nebo padesát plus,“ doplňuje praktické rady při koupi ochranného opalovacího prostředku MUDr. Radek Litvík. A přidává ještě jednu důležitou informaci. Čím je struktura opalovacích přípravků vodnatější, tím méně nás tyto přípravky chrání. Nejvíce tedy kůži chrání krém. Důležitý je také údaj o voděodolnosti přípravku. „Ale hlavně bychom měli po každém vykoupaní v moři, přírodních koupalištích nebo v bazénu sunscreen opět aplikovat. Pokud je naše kůže už spálená, je vhodné vyhledat stín a na kůži aplikovat chladivá protizánětlivá mléka nebo krémy,“ doplňuje MUDr. Litvík a připomíná, že kůže, která je v dětství často spálená až do puchýřů, má v dospělosti mnohem větší předpoklad k získání kožních nádorů než kůže, která byla před sluncem chráněna.

Bez správné aplikace krému se mohou lidé se světlejší pletí spálit na přímém slunci už do 15 minut.

Aktivní léto Krevního centra FNO

Detailní výčet aktivit Krevního centra FNO, které se uskutečnily v předchozích měsících, by zřejmě zabral většinu stran Nemocničních listů. Proto vybíráme jen několik nejvýznamnějších událostí dokumentujících snahu centra o co největší sepětí nejen s aktivními dárči, ale i s těmi potenciálními.

Májové ohlédnutí

Hromadné darování krve se stává stále populárnější. Jen loni dorazilo do Krevního centra FNO bezmála šest desítek skupin rozhodnutých pomoci. „Stejně je to i letos. Přicházejí k nám studenti středních i vysokých škol a také pracovní týmy různých firem. O jednu z největších akcí letošního roku se 7. května postaralo 70 ostravských dobrovolných hasičů, kteří k nám dorazili z Krásného Pole, Pustkovce, Martinova, Radvanic, Nové Vsi, Proskovic a dalších částí města. Za velký úspěch považujeme to, že v této skupině bylo 12 prvodárců,“ vrací se k příjemným okamžikům letošního máje Bc. Naděžda Kalužová z Krevního centra FNO a dodává, že šlo už o devátý ročník této společné akce ostravských dobrovolných hasičů.

Do květnové historie krevního centra se velkými písmeny zapsala také akce Ostrava žije první pomocí, která se letos – 12. května – poprvé uskutečnila v Trojhalí v Karolině. „Byla to obrovská akce, které se zúčastnily všechny složky ostravského integrovaného záchranného systému. My jsme zde prezentovali dobrovolné dárčovství krve a krevních složek, zájemci, jichž mimochodem bylo kolem osmdesáti, si mohli nechat určit svou krevní skupinu. O tom, že šlo o velice úspěšný den, svědčí i registrování pěti dárců kostní dřeně,“ pokračuje Bc. Kalužová s tím, že Krevní centrum FNO organizuje náborové aktivity po celý rok. „Je velice důležité oslovovat nejen mladé lidi, ale všechny věkové skupiny,“ zdůrazňuje a dodává, že právě to se podařilo 21. a 28. května na Dnech zdraví Siemensu ve Frenštátě pod Radhoštěm.

Krevní centrum FNO má k dispozici nový, naprosto nepřehlédnutelný stan. To se ostatně potvrdilo v sobotu 13. července na Prašivě, kde měl premiéru.

„Iniciátorem našeho zapojení do této akce byl Petr Filipek, který před pěti lety absolvoval transplantaci kostní dřeně, a nyní se snaží myšlenku zapsání do registru dárců kostní dřeně šířit dál. Poprvé jsme do Frenštátu díky němu přijeli loni a letos jsme se prezentovali rovnou na dvou akcích, na nichž jsme vyšetřili kolem 150 krevních vzorků,“ připomíná zajímavou statistiku.

Červnová reminiscence

I když červen byl ve znamení Světového dne dárců, jehož oslavy se v Krevním centru FNO uskutečnily 14. června, nelze opomenout ani další červnové aktivity. Například to, že díky sponzorskému daru firmy Innogy si mohlo 2. června 40 dárců vyzkoušet školu smyku v Centru bezpečné jízdy Libros Ostrava.

A 12. června dorazili do Krevního centra FNO k hromadnému odběru strážníci z Městské policie Ostrava.

K milým a velice emotivním okamžikům patřil i stý odběr, k němuž 28. června přišel Richard Sopuch. Muž, který před nedávnem vytvořil rekord 24 hodin ve vlaku – 2 252 km, své cestování spojil s velmi úspěšným nábořem dárců krve.

Prázdniny a blížící se podzim

Prázdniny jsou každoročně obdobím se vzrůstajícím počtem úrazů. „Proto často a pravidelně oslovujeme dárce, aby přišli darovat krev. Žádané jsou všechny krevní skupiny,“ připomíná Naděžda Kalužová a poznamenává, že Krevní centrum FNO se svými příznivci aktivně komunikuje i na Facebooku, kde zveřejňuje i různé aktuální

výzvy, včetně té o potřebě odložení darování krve po návratu ze vzdálenějších koutů světa (pozn. red.: více ve zprávě na titulní straně). „Toto opatření platí už od loňska. Potěšilo nás, že hned po první zprávě zveřejněné na Facebooku se začali objednávat dárči, kteří se na takovou dovolenou chystali a chtěli stihnout darovat krev ještě před odjezdem.“

Velkou událostí, která už vstoupila do třetího ročníku, byl 13. července výstup na Prašivou (pozn. red.: více ve zprávě na titulní straně), který Krevní centrum FNO organizuje pro dárce i ty, kteří o tom zatím jen uvažují. „Na tento výšlap zveme všechny, kteří mají rádi přírodu a chtějí udělat nejen něco pro sebe, ale i pro ty druhé. Stejně jako v předchozích ročnících, i letos jsme zde postavili stánek určený k prezentaci i k informování zájemců a také k zapsání do registru dárců kostní dřeně,“ načrtává marketingová specialista okolnosti týkající se stále více populární akce. A dodává, že myšlenku dobrovolného dárčovství bude Krevní centrum FNO šířit i v následujících měsících. Například 16. srpna si budou moci nechat zjistit svou krevní skupinu lidé nakupující v obchodním domě IKEA. „Loni jsme se usídlili přímo v jednom z vystavovaných pokojů, což vyvolalo velmi pozitivní reakce kolemjdoucích. Protože šlo o oboplně úspěšnou akci, letos ji zopakujeme. Na místě také budeme registrovat dárce kostní dřeně, takže ten, kdo o tom uvažuje, může přijít. Třeba jen pro informace...“

Další velká náborová akce se uskuteční 28. září na Dole Michal ve spolupráci s Integrovaným záchranným systémem města Ostravy a s Nadačním fondem Pavla Novotného. A 16. října si budou moci ti, kteří se o dárčovství zajímají, opět vyšlápnout na Prašivou, aby si zde vyslechli přednášku na dané téma. Tím samozřejmě výčet aktivit Krevního centra FNO zdaleka nekončí. Tento článek je vlastně jen „ochutnávkou“, jejímž účelem je inspirovat a motivovat.

K pravidelným dárcům krve a krevních složek patří policisté.

Blahopřejeme

V červenci slaví významné životní jubileum naši kolegové:

Pavel Žlebek
Aleš Staněk
Hana Škatulová
Radoslava Vetchá
MUDr. Šárka Banková
MUDr. Otakar Kubala
Ing. Dana Nahodilová
Pavlna Blahutová

Děkujeme za práci, kterou jste pro naši nemocnici vykonali, a do dalších let vám přejeme radost a spokojenost v osobním životě.

Inzerce zdarma

■ Nabízíme k prodeji pozemek na klidném a tichém místě v Prostředních Bludovicích s krásným výhledem na Lysou horu. Kolem jsou jen rodinné domky, jinak samá pole a lesíky, nedaleko řeka Lučina. Ideální pro ty, kteří hledají klid od sousedů, ničím nerušené soukromí, ale zároveň mají vše potřebné v dojezdové vzdálenosti. Centrum Havířova zhruba 7 km – asi 11 min. jízdy autem, centrum Frýdku-Místku přibližně 11 km – asi 15 minut jízdy autem, Ostrava – Nová Karolina cca 25 km – asi 29 min. jízdy autem.

Celková výměra pozemku je 6 350 m², z toho stavební plocha je 2 000 m². Inženýrské sítě jsou v blízkosti pozemku. Je možná koupě i jen poloviny pozemku. Souřadnice pozemku 49.7548461N, 18.4282369E. Cena pozemku: 3 492 500 Kč (550/m²) Kontakt: 731 847 303.

Kongresy a semináře

- **6. září**
– 4. ostravské likvorové sympozium
- **18. září**
– Kardiologický den
- **18. září**
– XIII. kongres kardiologických sester
- **19. až 21. září**
– 8. česko-slovenská konference klinické farmakologie
- **25. až 27. září**
– 7. trilaterální sympozium
- **21. až 25. října**
– Kurz kojenecké a vývojové neurologie 2019
- **31. října**
– 3. ostravský gastroenterologický den

Dřevěné myšlenky

V respiriu u lůžkové části nemocnice se usídlily Dřevěné myšlenky Jiřího Vyvíala. Kochat se jimi tady můžete až do 16. září. Jste srdečně zváni.

Galerie Ametyst

Čtyřlístek

Prostřednictvím výtvarných prací svých klientů se do Galerie Ametyst Fakultní nemocnice Ostrava již několik let každoročně vrací Čtyřlístek – centrum pro osoby se zdravotním postižením Ostrava. Jeho nejnovější výstava více než dvaceti obrazů – kreseb, maleb, koláží a kombinovaných technik klientů této organizace, je zde k vidění od

8. července do 8. srpna letošního roku. Většinu výstavní kolekce tvoří práce, jež vznikly v kreativním ateliéru a ergodilně Centra pracovní činnosti Čtyřlístku v rámci arteterapií klientů. Někteří z vystavujících autorů jsou již zkušenými tvůrci, jiní se na letošní výstavě představují poprvé. Letos poprvé jsou zde k vidění i „dřevěné“ obrazy s městskými motivy, jež vznikaly jako kolektivní díla klientů v dřevodilně Centra pracovní činnosti, a samozřejmě i řada dalších obrazů, inspirovaných jak přírodou, tak vlastními fantazií jejich autorů. Snad i letošní výstava výtvarných prací Čtyřlístku potěší každého, kdo galerii navštíví. (rw)

Cestovní agentura Posedlost s.r.o.

www.posedlost.cz

www.senior55plus.cz

Tel. č.: 774 784 094

Možnost čerpání FKSP.

PENZION U ŠÍPKŮ

nabízí ubytování v jedno- a vícelůžkových pokojích. Hlídané parkoviště, wifi zdarma, možnost zapůjčení automobilu. Snídaně s donáškou na pokoj.

VELMI BLÍZKO FAKULTNÍ NEMOCNICE OSTRAVA!!!

Kontakt: 776 886 606

www.penzionusipku.cz

TENTO ZPRAVODAJ TISKNE

Czech Print Center **7**

CZECH PRINT CENTER a.s.
Provozovna Ostrava
Na Rovince 876
720 00 Ostrava-Hrabová
Tel.: 596 668 111
www.cpcenter.cz

Vydavatel: FN Ostrava • Tel. č.: 597 372 578
• E-mail: redakce@fno.cz • Grafika a zlom: ASEITA spol. s r. o. • Foto: Petr Chodura, Jana Gojová, archiv FNO • Redakce si vyhrazuje právo krátit a upravovat dodané texty • Uzávěrka: Každý poslední pátek v měsíci • Určeno pro vnitřní potřebu FN Ostrava